

Een sterk bedrijfsleven voor een sterke gemeente

Gemeenteraadsverkiezingen 2014

Een sterk bedrijfsleven voor een sterke gemeente

Gemeenteraadsverkiezingen 2014

Een economische groeiagenda voor gemeenten

Het bedrijfsleven is van groot belang voor de gemeente en omgekeerd. Bedrijven scheppen banen, zorgen voor een levendige stad en centrum en sponsoren in vele opzichten lokale initiatieven. In de huidige tijd van economische neergang hebben ondernemers het moeilijk, staat de werkgelegenheid onder druk en komen bedrijfspanden leeg te staan.

Naast de hervormingen die ons land nu doorvoert, vraagt herstel van de economie bovenal (nieuw) ondernemerschap en groei. Alleen ondernemerschap kan oplossingen bedenken, innovaties losmaken en zo bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken en een leefbare samenleving. Het bedrijfsleven staat daarvoor aan de lat en moet daartoe de mogelijkheden worden geboden én uitgedaagd. Ondernemers moeten op de overheid kunnen rekenen in tijden van crisis, ook lokaal. Regulier overleg tussen gemeente en het lokale bedrijfsleven is hiertoe noodzakelijk, maar niet voldoende. Ondernemers hebben een gemeente nodig met een sterke economische agenda om groei te stimuleren en het tij te keren en onnodige belemmeringen weg te nemen of te voorkomen.

De lokale groeiagenda

1. Behoud investeringsruimte voor bouw en woningmarkt
2. Houd lokale lasten voor het bedrijfsleven in toom
3. Winkelleegstand terugdringen en vermijden
4. Milieu, ruimte en nadeelcompensatie
5. Pak lokale regeldruk aan en verbeter de dienstverlening
6. Arbeidsmarkt en re-integratie
7. Decentralisaties in de zorg
8. Besteed uit en besteed mkb-vriendelijk aan
9. Veilig ondernemen
10. Ondernemingsfonds: BIZ

1. Behoud investeringsruimte voor bouw en woningmarkt

Zowel het Rijk als de decentrale overheden moeten de komende jaren bijdragen om het begrotingstekort volgens Europese afspraken terug te dringen vanwege de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Dit wetsvoorstel kan een behoorlijke impact hebben op de bestedingsruimte voor gemeenten. Met het in januari 2013 overeengekomen pakket afspraken over de invulling van de Wet Hof, het schatkistbankieren en het BTW-compensatiefonds, geeft het kabinet de gemeente expliciet de ruimte om te kunnen blijven investeren in de Nederlandse economie. Er blijven mogelijkheden voor de decentrale overheden om bij te dragen aan het stimuleren van de economie. Investeringen in (school)gebouwen, regionale infrastructuur, energiebesparing in gebouwen en dergelijke bieden op de korte termijn verlichting aan de bouwsector en behoud van werkgelegenheid.

VNG, IPO en de UWW hebben aangegeven afspraken te maken over de verdeling binnen de ruimte die de Rijksoverheid biedt. Naast de verdeling is het vooral van belang om die ruimte om te investeren optimaal te benutten en te monitoren dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Het doel is om te bereiken dat de (beperkte) ruimte om economisch rendabele investeringen te doen maximaal wordt benut.

Energiebesparing in gebouwen is een aantrekkelijke optie die zowel kosten bespaart als een impuls geeft aan de lokale investeringen. Gemeenten kunnen zelf inzetten op energiebesparing door eigen gebouwen versneld te renoveren en energiezuinig te maken. Daarnaast kunnen gemeenten voorlichting geven aan burgers over de voordelen van energiebesparing en stimuleringsprogramma's ontwikkelen.

Niettemin blijft het in veel gemeente noodzakelijk om de uitgaven te beperken. Gemeenten doen er verstandig aan voor bezuinigingen te kiezen die de noodlijdende Nederlandse economie het minst schade toebrengen. Dat betekent concreet:

- Bestaande investeringsplannen niet schrappen.
- Bouwprojecten die nu stil liggen vlot te trekken in overleg met bedrijfsleven, omringende gemeenten en provincie.
- Publiek-private samenwerking slim te benutten.
- Waar mogelijk niet-kerntaken van de gemeenten uit te besteden om ze zo efficiënter te laten verrichten door ondernemingen die daar gespecialiseerd in zijn.
- Lasten niet te verhogen.

Voor de toekomstige leefbaarheid en (economische) ontwikkeling is het van cruciaal belang dat geïnvesteerd blijft worden in bestaande bouw, nieuwbouw en infrastructuur. Het handhaven van het lage niveau van bouwinvesteringen zal op termijn tot problemen, zoals tekorten aan woningen in bepaalde segmenten: ouderenwoningen, middensegment huurwoningen en koopwoningen. Grondprijzen moeten passen bij het nieuwe prijsniveau in de markt. Anders prijst nieuwbouw zich uit de markt. Tijdig investeren in stads- en dorpsvernieuwing of in geval van dreigende verpaupering van woon- of winkelgebieden of bedrijfsterreinen, kan problemen (en hoge kosten) in de toekomst voorkomen. Bij gemeenten in grensgebieden is het van belang dat de grondprijzen ook internationaal

concurrerend zijn, omdat de prijzen vaak significant lager dan in Nederland. De grondprijs is bij de vestigingsplaatskeuze van bedrijven – naast verbindingen, arbeidsaanbod en markten – een zeer relevante factor.

Het is daarom belangrijk een vernieuwd bouw- en investeringsprogramma op te stellen gericht op maatschappelijke en economische ontwikkelingen, samen met bedrijfsleven, instellingen en burgers.

2. Houd lokale lasten voor het bedrijfsleven in toom

Gemeentelijke belastingen en heffingen zijn een behoorlijke kostenpost voor bedrijven, in het bijzonder voor kleine bedrijven. Zo zijn de belastingen in de meeste gemeente zeer fors gestegen. Het midden- en kleinbedrijf staat onder grote financiële druk, terwijl hier het herstel vandaan moet komen. In de bestuursafspraken 2011-2015 tussen Rijk en VNG is daarom de afspraak vastgelegd dat de medeoverheden inzetten op een beperking van de kosten(stijging) en niet op verhoging van de opbrengsten uit lokale belastingen. Uitgangspunt is een gematigde ontwikkeling van de lokale lasten.

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn van mening dat in het licht van de huidige economische crisis én de substantiële verhogingen van de lokale lasten de afgelopen bestuursperiode, het noodzakelijk is om de belastingen, heffingen en leges voor de volledige bestuursperiode te maximeren op inflatieniveau. Als uitgangspunt wordt genomen dat de belastingopbrengst niet hoger mag zijn dan de opbrengst van het jaar daarvoor. Er mag alleen gecorrigeerd worden voor inflatie en volume-effecten (bijvoorbeeld door bouw van vastgoed). Bij de berekening van leges is het uitgangspunt tijd x tarief, waarbij de gemeente zich meet aan de best presenterende gemeenten.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een belasting die verstorend werkt en de Nederlandse gastvrijheidseconomie jaarlijks veel schade berokkent. Er is al enige jaren sprake van een opwaartse en vaak disproportionele trend. Zo steeg de toeristenbelasting in 2012 gemiddeld met 8 procent en het jaar daarvoor met 8,4 procent. In 2012 (CBS) is €150 miljoen euro aan toeristenbelasting aan het bedrijfsleven onttrokken waar in veel gemeenten geen tegenprestatie of investering tegenover stond. Deze lasten zijn veelal niet door te berekenen aan de consument. De vrijetijdssector is een arbeidsintensieve sector met zowel hoog- als veel laagopgeleide werknemers en vormt een significant onderdeel van de lokale economie. De toeristen en klanten die de gastvrijheidssector aantrekken, doen vervolgens ook hun andere uitgaven in de lokale economie. Gemeenten zouden waar mogelijk de toeristenbelasting af moeten schaffen of verlagen, dan wel de sector direct betrekken bij de besteding ervan.

Bouwleges

De bouwleges zijn de afgelopen jaren in de meeste gemeenten fors gestegen (gemiddeld meer dan 5 procent in 2012). Deze stijgingen zijn vooral bedoeld om de terugvallende legesinkomsten – als gevolg de crisis in de bouw – te compenseren. Het duurder maken van bouwactiviteiten helpt de sector echter van de wal in de sloot. Het verdient de voorkeur als een gemeente kritisch het vergunningsproces onder de loep neemt en inefficiënties en overbezetting aanpakt. Ook op die manier kan de derving gecompenseerd te worden zonder dat lastenverzwaring nodig is. Zo heeft Dordrecht al sinds 2007 de bouwvergunning- en toezichttaken ondergebracht bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dat maakt de dienstverlening beter en de kosten lager. Zo kunnen de bouwleges omlaag.

3. Winkelleegstand terugdringen en vermijden

De detailhandel verkeert in zwaar weer en de vooruitzichten voor de komende jaren zijn slecht. Op veel plaatsen leidt de crisis in de detailhandel tot winkelleegstand. De urgentie om dit probleem aan te pakken is hoog. Langdurige winkelleegstand tast immers al snel de leefbaarheid van grote (woon)gebieden aan, die in een moeilijk te stuiten negatieve spiraal kunnen vervallen. Aan de andere kant willen veel gemeenten hun winkelareaal vernieuwen en soms nog uitbreiden. Dat hoeft niet tot problemen te leiden, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De basis is een gedegen, bovenlokaal afgestemde detailhandelsvisie die is vastgelegd in een structuurvisie.
- De gemeente maakt een integrale afweging tussen vernieuwing, verschuiving, transformatie en herontwikkeling.
- Er vindt nauwe samenwerking plaats tussen alle betrokken partijen: overheden en alle partijen die samen de binnenstadseconomie vormen (winkels, horeca, cultuur). Onder andere om goede afspraken te maken over het saneren van verouderde winkelgebieden en het transformeren van verouderde gebieden naar nieuwe functies zoals wonen of het vaststellen van andere gebiedsontwikkelingsplannen.
- Overwogen wordt of vereveningsmechanismen c.q. fondsvorming al dan niet wenselijk is. Integrale plannen leiden immers tot kapitaalvernietiging, maar ook tot waardecreatie.
- Een *realistische* afstemming (lokaal en bovenlokaal) van vraag en aanbod is noodzakelijk, zowel kwalitatief als kwantitatief.
- Bestemmingsplannen zijn actueel en bieden ruimte aan vernieuwing.
- Bij grootschalige veranderingen zijn regionale regie, keuzes en bovenlokale afstemming essentieel.
- Plannen moeten leiden tot sterke, geconcentreerde winkellocaties in lijn met de 'ladder voor duurzame verstedelijking'.

Door deze voorwaarden in acht te nemen, weten gemeenten gelegenheidsplanologie te voorkomen, welke meestal leidt tot zwakke, versnipperde gebieden.

Onder aanvoering van MKB-Nederland en VNO-NCW is in 2012 de 'Winkeltop' gestart; een overleg waarin ondernemerskoepels, detailhandel, vastgoed en overheden met elkaar ervaringen delen, goede en slechte voorbeelden verzamelen en lessen trekken voor de toekomst. De winkeltop meent dat gemeenten goed gebruik moeten maken van het beschikbare instrumentarium: integrale gebiedsvisie, structuurvisie, bestemmingsplannen en de ladder voor duurzame verstedelijking. De huidige ontwikkelingen in de detailhandel, waaronder internetverkopen, afwachende consumenten en overaanbod, nopen gemeenten de komende jaren tot belangrijke keuzes. Keuzes en afwegingen die vooral samen met de detailhandel en vastgoedbedrijven gemaakt moeten worden. Alleen dan wordt lokaal maatwerk gerealiseerd.

4. Milieu, ruimte en nadeelcompensatie

Regionale uitvoeringsdiensten

Sinds 1 januari 2013 hebben 400.000 bedrijven te maken met een van de 28 Regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). Deze diensten moeten de kwaliteit en professionaliteit van het toezicht, de handhaving, de vergunningverlening en de samenwerking binnen het omgevingsrecht naar een hoger peil brengen. Het biedt gemeenten de mogelijkheid om hun kerntaken en -verantwoordelijkheden onverminderd te blijven vervullen, maar op meer effectieve en efficiënte wijze. Door als gemeente alle uitvoerende Wabotaken onder te brengen in RUD's wordt daarmee kennis, kunde en capaciteit gebundeld en de efficiëntie binnen het eigen apparaat vergroot.

Ruimte voor bedrijven

De gemeente moet in afstemming met buurgemeenten en provincie zorgdragen voor voldoende beschikbare vestigingslocaties voor ondernemingen. De Ladder voor Duurzame Verstedelijking is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Dit proces dient plaats te vinden in goede afstemming en nauw overleg met het regionale bedrijfsleven. Industriële ondernemingen, watergebonden bedrijvigheid en kleinschalige bedrijfsactiviteiten verdienen, gelet op de aard van hun activiteiten, bijzondere aandacht (bijvoorbeeld vanwege noodzakelijke geluidscontouren, maatwerk in vloeroppervlakte). De maakindustrie levert een belangrijke bijdrage aan de lokale werkgelegenheid. Gemeentelijke ruimtelijke plannen moeten voldoende rekening houden met de activiteiten en uitbreidingsmogelijkheden van deze bedrijven, en de afstanden uit de VNG-handreiking Bedrijven en milieuzonering hanteren.

Herstructurering en vitalisering van bestaande bedrijventerreinen verdienen een hoge plaats op de lokale politieke agenda. Verloedering van bestaande bedrijventerreinen kan worden voorkomen door deze goed en planmatig te onderhouden en waar nodig te revitaliseren en herstructureren. Bestaande terreinen moeten veilig, goed bereikbaar en attractief blijven. Parkmanagement kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren. Het kan zijn dat herstructurering en functieverandering een aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk maakt. Gemeenten kunnen dat bevorderen door maximaal en tijdige medewerking te verlenen aan deze aanpassingen.

Ruimte voor vrijetijdseconomie

Een onderneming in de gastvrijheidsector is nauw verweven met de gemeente en draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Betrek de sector daarom vroegtijdig in de planvormingfase. Beschouw ondernemers in de vrijetijdssector als producent van ruimtelijke kwaliteit en niet louter als consument van ruimte. De sector vraagt om een passend ruimtelijk ontwikkelingskader, omdat innovatie en snel inspelen op marktontwikkelingen nu eenmaal in de toeristisch-(water)recreatieve sector al snel een ruimtelijke component heeft. Gemeenten kunnen met een intelligent toeristisch-recreatief vrijetijdsbeleid beter (randvoorwaardelijk) inspelen op de behoeften van bewoners en bedrijven, met name waar zich krimp voordoet en/of het vestigingsklimaat in het geding is.

Milieuzone voor bestelverkeer

Als er in een binnenstad al een milieuzone voor vrachtverkeer geldt, kan de invoering van een milieuzone voor bestelverkeer een relatief gemakkelijke maatregel lijken om de luchtkwaliteit te verbeteren. Voor het bedrijfsleven is een milieuzone echter een draconische maatregel. Het raakt niet alleen de ondernemers die gevestigd zijn in de binnenstad, maar ook velen van buiten de stad. Veel ondernemers kunnen de aan een milieuzone verbonden kosten in deze tijd simpelweg niet dragen. Ook is de economische schade voor de stad groot, terwijl betere alternatieven voorhanden zijn. Dit blijkt bijvoorbeeld uit recent onderzoek in Amsterdam.

Een gemeente kan bovendien niet zo maar een milieuzone bestelverkeer afkondigen. Bedrijfsleven, rijksoverheid en gemeenten hebben in een Intentieverklaring (2009) strikte voorwaarden gesteld aan een milieuzone bestelverkeer. De belangrijkste zijn:

- Een gemeente moet eerst onderzoeken of een milieuzone echt noodzakelijk is, met andere woorden de EU-normen worden overschreden.
- Verder moet een gemeente met het bedrijfsleven onderzoeken of er betere alternatieven voorhanden zijn.
- Ten slotte moeten gemeenten een akkoord bereikt hebben met het kabinet over voldoende financiële compensatie voor getroffen ondernemers. Dat laatste is nog niet het geval.

Waar mogelijk is het beter een milieuzone bestelverkeer te vermijden en samen met het bedrijfsleven tot passende en effectieve, alternatieve oplossingen te komen.

Werkzaamheden en nadeelcompensatie

Opengebrooken straten veroorzaken veel overlast bij ondernemers en leiden niet zelden tot substantieel financiële schade, vooral bij het MKB. Het is dus zaak dat de gemeente zich inspant om overlast zo veel mogelijk te voorkomen en te managen.

- Goed en vooral tijdig overleg tussen de ondernemers, de gemeente en de uitvoerder van de werkzaamheden helpt de overlast en de schade te beperken.
- Goede communicatie is essentieel, maar de verantwoordelijkheid van de gemeente gaat verder. Ondernemers verwachten van de gemeente dat zij klanten adequaat informeert, tijdelijke voorzieningen treft om de overlast te beperken en toeziet op een goede en tijdige uitvoering van de werkzaamheden.
- Wanneer ondernemers alsnog schade lijden die redelijkerwijs niet tot het normale ondernemersrisico is te rekenen, moeten zij op nadeelcompensatie van de gemeente kunnen vertrouwen. Om dit administratief belastende proces te stroomlijnen, is het belangrijk dat de gemeente een Verordening nadeelcompensatie vaststelt én een onafhankelijke beoordelingscommissie benoemt.

5. Pak lokale regeldruk aan en verbeter de dienstverlening

Niet de ambtelijke procedures, maar de bedrijfsvoering van de ondernemer moet centraal staan in de dienstverlening van de gemeente. Ruim overbodige formulieren, vergunningen en regels op, en verbeter de service en concentreer inspecties op de werkelijke risico's en structurele overtreders. Dat geeft ondernemers de ruimte om te groeien en te innoveren. Bovendien levert het efficiencyvoordelen op voor de gemeente zelf.

Het verbeteren van de dienstverlening, deregulering en bezuinigingen gaan hand in hand. Bezuinigingen kunnen voor een belangrijk deel gerealiseerd worden met efficiënter werken en productiviteitsstijging binnen het ambtelijk apparaat. Door onnodige vergunningen en meldingen af te schaffen, alle procedures doelmatig te digitaliseren en toezicht zo veel mogelijk risicogericht uit te voeren, nemen de lasten voor zowel burgers, ondernemers als de gemeente af. Concrete maatregelen waardoor gemeenten een stimulans kunnen geven aan ondernemerschap zijn:

1. De gemeente werkt aan een betrouwbaar basisinformatiesysteem en sluit zich aan bij het (elektronisch) Ondernemingsdossier¹ waardoor gegevens van bedrijven eenmalig hoeven te worden verstrekt. Gemeenten en bedrijven die hiermee werken zijn zeer positief over de effecten.
2. De APV wordt doorgelicht op overbodige procedures en op gebied van toezicht wordt samenwerking gezocht met inspecties van andere overheden. Vergunningen die kunnen worden vervangen door algemene regels of een vrijstelling zijn: de vergunning voor voorwerpen op de weg (reclameborden, uitstallingen, steigers en containers), de horecaexploitatievergunning, de gevelreinigingsvergunning en de terrasvergunning.
3. De Welstandscommissie wordt (gedeeltelijk) afgeschaft en vervangen door ambtelijke toetsing. Een deel van de gemeente wordt welstandsvrij.
4. Elektronisch factureren levert zowel het bedrijfsleven als de gemeente aanzienlijke besparingen op en vergroot de efficiëntie van bedrijfsvoering en dienstverlening. Ondernemers hebben het recht gekregen om elektronische facturen aan te leveren aan de Rijksoverheid sinds 1 januari 2011, dit vraagt navolging van gemeenten.²
5. Het bedrijfsleven is een sterk voorstander van het gebruik van het Bewijs van Goede dienst door gemeenten. Met dit instrument meet de gemeente haar prestaties op het gebied van snelheid van dienstverlening, professionaliteit, deskundigheid en betrouwbaarheid, waarna een verbeterplan wordt opgesteld.
6. Eenvoudige, reguliere Omgevingsvergunningen kunnen sneller worden afgegeven door adviseurs van diverse afdelingen bijeen op een afdeling te laten zitten. Hierdoor kan snel en effectief overleg gepleegd worden en mogelijk dezelfde dag nog een flitsvergunning worden verstrekt. De gemeente Haarlem heeft een procesbeschrijving voor deze flitsvergunning.

¹ www.ondernemingsdossier.nl

² Meer informatie: www.logius.nl/producten/projecten/e-factureren/voor-bedrijven/

6. Arbeidsmarkt en re-integratie

Mensen mogen niet onnodig aan de kant staan. Iedereen die kan werken, moet werken. De gemeente staat voor een grote operatie om de verschillende regelingen, WWB, WSW en Wajong, tot uitvoering te brengen en te zorgen dat meer mensen uit deze groep gaan participeren. De gemeente kan alleen effectief mensen aan het werk krijgen als aan een aantal belangrijke randvoorwaarden wordt voldaan:

- Zo zal het klantmanagement drastisch moeten worden geprofessionaliseerd en zal het de ondernemer/werkgever ook als klant moeten beschouwen.
- Verder zullen de bestanden van werkzoekenden beter inzichtelijk moeten maken wat mensen kunnen en welke mogelijkheden zij daadwerkelijk hebben om deel te nemen aan het arbeidsproces. Denk aan opleiding, competenties, ervaring, enzovoort. Zonder inzichtelijke bestanden is het niet mogelijk om de vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar te brengen.
- De dienstverlening van de gemeenten met betrekking tot de groep mensen met arbeidsbeperkingen c.q. afstand tot de arbeidsmarkt zal gericht moeten zijn op het 'ontzorgen' van de werkgever. De extra begeleiding die de werkzoekende nodig heeft, mag geen extra ballast voor de werkgever worden want dan wordt het onuitvoerbaar.
- Bovendien moet voorkomen worden dat bedrijven die personeel in meerdere gemeenten werven met verschillende regelingen te maken krijgen. Het is belangrijk dat voor de regeling loondispensatie en de loonwaardemeting wordt toegewerkt naar één uniform model. De publieke uitvoering moet ondernemers zoveel mogelijk vanuit één loket faciliteren.
- Voor een sterke focus op het ontzorgen van werkgevers, het optimaliseren van de bestanden en het verbeteren van de dienstverlening, is het belangrijk dat de gemeente re-integratie en bemiddeling van uitkeringsgerechtigden aanbesteedt bij private bedrijven en intermediairs.

Social return bij aanbestedingen werkt averechts

Een beleid van het (standaard) opleggen van social return eisen bij aanbestedingen stuit voor het bedrijfsleven op fundamentele bezwaren en wijzen wij nadrukkelijk af. Het aanbestedingsbeleid is immers niet bedoeld om de arbeidsmarktproblematiek op te vangen waar andere maatregelen om mensen aan de slag te helpen (nog) onvoldoende van de grond komen. Bovendien kan social return leiden tot verdringing van bestaand personeel of andere werkzoekenden en kan het de continuïteit van projecten en bedrijven belemmeren als geen geschikte mensen voor handen zijn.

Het in dienst nemen van mensen uit specifieke doelgroepen wordt door ondernemers benaderd als een vraagstuk van wat economisch en sociaal haalbaar is voor de onderneming en de werknemers. Bij een dergelijk zorgvuldige afweging past geen dwang of andere vormen van verplichtingen via de openbare aanbestedingen. Het aan de slag helpen van mensen uit een uitkeringssituatie kan alleen goed werken op basis van samenwerking en een wederzijds belang. Gemeenten die willen bezien hoe ze ondernemers in het kader van het inkoopbeleid kunnen stimuleren en verleiden tot het aannemen van deze mensen moeten daarom goed nadenken over de meerwaarde van een dergelijke eis

voor de klus en het bedrijf, maar ook oog hebben voor de mogelijkheden en beperkingen van ieder individueel bedrijf. Goed overleg met branches en bedrijven via bijvoorbeeld marktconsultaties wordt in deze situaties aangeraden.

7. Decentralisaties in de zorg

De voornemens van het kabinet ten aanzien van de hervorming van de langdurige zorg betekenen een forse uitbreiding van het taakgebied van de WMO.

Deze snelle en omvangrijke operatie zal niet zonder gevolgen zijn voor het ondernemerschap in de sector en voor de verantwoordelijkheden van gemeenten. Gemeenten moeten daarom de expertise van de zorgaanbieders zoveel als mogelijk gebruiken; afstemming met het veld is essentieel. Om tot een uitvoerbaar en optimaal stelsel te komen voor zorgorganisaties is het belangrijk dat ondernemerschap de ruimte krijgt. Probeer als gemeente daarom zo beperkt mogelijk regels te stellen bij aanbesteding. Mogelijkheden zijn om zoveel mogelijk samen met andere gemeenten gelijklopend aan te besteden of samen met verschillende zorgorganisaties de aanbesteding op te stellen (zonder nieuwkomers uit te sluiten). Probeer als gemeente ook zo min mogelijk de administratieve lasten voor zorgaanbieders te verhogen door informatie uitvraag. Standaardisering van de uitvraag door samen te werken met andere gemeenten en verzekeraars helpt hierbij.

Ook voor burgers zullen er nieuwe arrangementen moeten komen om deze verschuiving in de langdurige zorg op te kunnen vangen. Vraagvolgende financiering, te besteden, bij erkende zorgaanbieders, kan een manier zijn om keuzevrijheid van burgers te vergroten. De zorgvrager bepaalt dan immers zelf of hij tevreden is en kan een andere aanbieder kiezen als hij dat niet is. Dat is de beste manier om de kwaliteit bij aanbieders te meten en vernieuwing bij het aanbod mogelijk te maken.

8. Besteed uit en besteed mkb-vriendelijk aan

De gemeente is een belangrijke inkoper-uitbesteder: gemiddeld € 1.000,- per inwoner/per jaar. Hiermee speelt de gemeente een economische rol van betekenis. In deze tijd van bezuinigingen is het extra belangrijk dat gemeenten hun geld zo efficiënt mogelijk besteden. Bovendien wil een klantvriendelijke gemeente haar diensten tegen een gunstige prijs aanbieden en tegelijk de belastingen niet verhogen. Wanneer diensten die nu door de gemeente geleverd worden, door bedrijven efficiënter kunnen worden uitgevoerd, is het beter deze uit te besteden. Ook de mogelijkheden tot schaalvergroting door samenwerking met andere gemeenten worden onderzocht.

Nieuwe aanbestedingswet

Regionale afstemming en de nieuwe Aanbestedingswet moeten ervoor zorgen dat aanbestedingsprocedures uniformer worden, zonder zware geschiktheidseisen en dus mkb-vriendelijker. Goede training van gemeentelijke inkopers in het toepassen van deze nieuwe wet is van groot belang. Het professionaliseren van de aanbestedende dienst levert de gemeente niet alleen geld op, het kan het midden- en kleinbedrijf versterken en stimuleren te innoveren.

- Landelijk wordt een Commissie van aanbestedingsexperts ingesteld waar ondernemers bezwaren ten aanzien van de aanbestedingsprocedure kunnen indienen, maar met als uiteindelijk doel het verbeteren van de aanbestedingspraktijk.
- Ook is een Gids Proportionaliteit opgesteld die voorschrijft hoe aanbestedende diensten moeten omgaan met het proportionaliteitsbeginsel. De aanbestedende dienst moet telkens motiveren waarom het van bepaalde regels wil afwijken. Dat draagt eraan bij dat aanbestedende diensten beter nadenken over de opdrachten die zij in de markt zetten.
- Daarnaast moeten alle aanbestedingen verplicht via TenderNed, het elektronisch systeem voor aanbestedingen, worden gepubliceerd. Dit scheelt een hoop tijd en geld voor alle partijen.

Betaal rekeningen ten minste op tijd, maar liever te vroeg

Gemeenten zijn vanaf 2013 wettelijk verplicht om facturen binnen 30 dagen te betalen. Bij overschrijding wordt een boete van 40 euro plus 8 procent over het factuurbedrag in rekening gebracht. De gemeente zou haar eigen betaalgedrag moeten monitoren, om te zorgen dat deze wet wordt nageleefd en men niet onnodig boetes hoeft te betalen. Op tijd betaald worden is namelijk van groot belang voor ondernemers. Vertragingen in betaling van facturen kunnen leiden tot liquiditeitsproblemen, zeker in een economische recessie. Wanneer de toegang tot financiering voor met name het mkb moeilijker is, zijn de negatieve gevolgen van betalingsachterstanden sterker voelbaar voor deze bedrijven. De gemeente kan een belangrijke partner zijn voor het lokale bedrijfsleven door haar rekening op tijd te betalen.

Handelsmissies

Hoewel handelsmissies kunnen bijdragen aan het promoten van het lokale vestigingsklimaat en de exportambities van het bedrijfsleven, blijkt dat zelfstandige

gemeentelijke missies aanzienlijk minder inefficiënt zijn. Ze zijn minder effectief en relatief kostbaar vergeleken met de handelsmissies die gecoördineerd worden door het ministerie van Buitenlandse zaken. Het is daarom verstandig en kostenefficiënt om als gemeente aan te sluiten bij de missies van het Rijk of de eigen missies hier ten minste op af te stemmen. Bovendien dienen de missies afgestemd te zijn op de vraag van het bedrijfsleven, waarbij de internationaliseringsrapporten van de topsectoren leidend kunnen zijn.

9. Veilig ondernemen

Zonder veiligheid, geen goed ondernemersklimaat. Ondernemers moeten kunnen rekenen op de gemeente en politie om verlies door criminaliteit tot een absoluut minimum te helpen beperken. Immers, geld dat op onrechtmatige wijze wordt onttrokken aan bedrijven gaat ten kosten van groei en werkgelegenheid en kan zelfs leiden tot faillissementen. Efficiënte en intensieve samenwerking tussen gemeente, politie en bedrijfsleven blijkt in veel plaatsen al tot een daling van criminaliteit te hebben geleid én een vergroting van gevoelens van veiligheid onder ondernemers.

- Samenwerking met het bedrijfsleven (zoals in Keurmerk Veilig Ondernemen) verdient daarom een prominente plaats in het lokale veiligheidsbeleid.
- Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente, samen met politie, een meldpunt inricht waar lokale ondernemers (desgewenst anoniem) onregelmatigheden kunnen melden. Wanneer ondernemers vermoedens van drugshandel, witwassen, illegale verhuur, inbraak- of overvalplannen kunnen melden, worden deze foute praktijken eerder opgerold of voorkomen.
- Gemeenten die actief participeren in het Regionale Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) blijken sneller te kunnen inspelen op trends en kunnen tijdig maatregelen nemen om bijvoorbeeld overlast door mobiel banditisme kunt voorkomen.
- Ten slotte is het belangrijk een verbod op geprepareerde tassen, jassen, paraplu's en dergelijke op te nemen in de APV, teneinde diefstal met behulp daarvan te ontmoedigen.

10. Ondernemingsfonds: BIZ

Een bedrijveninvesteringzone (BIZ) is een vorm van financiering van een ondernemersfonds. De BIZ kan een positieve bijdrage leveren aan het ondernemingsklimaat en richt zich op het behoud van economische waarde en vitaliteit van centrum- en bedrijvenlocaties. Ondernemers bepalen zelf of zij activiteiten willen uitvoeren om de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en/of veiligheid van de bedrijfsomgeving te verbeteren. Zowel ondernemers als gemeenten plukken hier de vruchten van, maar de activiteiten blijven *aanvullend* op die van de gemeente. Een ondernemersfonds mag niet misbruikt worden als bezuiniging op gemeentelijke investeringen in het voorzieningenniveau.

Er bestaat bij het bedrijfsleven een grote behoefte aan de mogelijkheid een BIZ te kunnen oprichten. De BIZ heeft een toegevoegde waarde ten opzichte van alternatieven als reclamebelasting en OZB-opslag (het Leidse model) omdat de BIZ is voorzien van waarborgen die ervoor zorgen dat het ondernemersfonds *van, voor en door ondernemers* is; bij hen ligt het initiatief. De ingehouden bedragen worden enkel aan door de ondernemers vooraf afgesproken doelen uitgegeven en er gelden strenge draagvlakeisen.

VNO-NCW

VNO-NCW

Postbus 93002

2509 AA Den Haag

Telefoon 070 349 03 49

Fax 070 349 03 00

E-mail informatie@vno-ncw.nl

Internet www.vno-ncw.nl

MKB-Nederland

Postbus 93002

2509 AA Den Haag

Telefoon 015 219 12 12

Fax 015 219 14 14

E-mail bureau@mkb.nl

Internet www.mkb.nl